

Matej NIKŠIČ

Smernice za prenavo karakterističnih območij mesta Ljubljane – Litostrojsko in Savsko naselje

Časovni okvir projekta: marec–julij 2013

Izhodišča projekta

Strateški del Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljane med ključne cilje trajnostnega razvoja uvršča ohranjanje in povečanje identitete mesta ter spoštovanje značilnosti in prepoznavnosti mestnih delov, ne samo v zgodovinskem jedru, ampak tudi v okolici. V Ljubljani je bilo identificirano 15 tipov karakterističnih območij (med njimi Litostrojsko in Savsko naselje) z izrazitimi urbanistično-arhitektonskimi značilnostmi, ki poleg območij kulturne dediščine, zaščiteneh po kriterijih zakona o varstvu kulturne dediščine, odločilno prispevajo k identiteti mesta.

Namen, cilji in vsebina projekta

Osnovni namen priprave oblikovalskih smernic je natančno vrednotenje urbanističnih in arhitektonskih značilnosti območja, ozaveščanje lastnikov, prebivalcev in drugih uporabnikov prostora o urbanističnih in arhitektonskih kakovostih območja ter pomoč pri odločitvah za posege v prostor. Smernice so pripravljene kot strokovne podlage za načrtovanje obsežnejših prenovitvenih posegov in definirajo izhodišča za varovanje in prenavo obravnavanih območij oz. njihovih delov. Temeljijo na domnevi, da je pri posegih v prostor pomembno enakovredno upoštevati obstoječe vrednote in omogočati razvoj potencialov, ki jih ima prostor.

Smernice se nanašajo na pozidan in nepozidan prostor, predvsem na zunaj vidne elemente urbane forme, kot so: odnos do naravne in urbane krajine, ulična mreža in ulični tipi, parcelna mreža, zazidalni sistem, silhueta in vedute, horizontalni in vertikalni gabariti, pročelja, kompozicijski in členitveni principi, strešine, stavbno pohištvo, urbana oprema itd.

Najpomembnejši rezultati projekta

Analiza obravnavanih območij je pokazala, da sta Litostrojsko in Savsko naselje pomembna dokumenta povojnega urbanizma in arhitekture z bolj ali manj ohranjenimi ključnimi potezami. Odlikujejo ju kakovostni javni odprti prostori, bogastvo zelenih površin, bližina storitev in ne nazadnje kakovostna stanovanjska arhitektura, ki po nekaterih standardih (npr. velikost, moden stanovanjski tloris, veliki balkoni, neposredna povezava z zelenim okoljem, skupni prostori) presega sodobno tipsko blokovsko arhitekturo, ki je prevladovala v povojnih stanovanjskih naseljih. Ključni problemi obeh naselij so slaba vzdrževanost stavbnega fonda, parkiranje, stihijska prenova in nenadzorovano sekanje drevnine, kar zmanjšuje kakovost obeh območij.

Da bi poudarili kakovosti, ki jih imata območji, in opozorili na trende, ki vodijo v gradacijo prostora, sta bili za širšo javnost izdelani zloženki Dragoce-na urbanistična dediščina: Litostrojsko naselje, Savsko naselje.

Partnerji v projektu

Naročnik: Mestna občina Ljubljana
Izvajalec: Urbanistični inštitut Republike Slovenije, raziskovalna skupina (po abecednem redu): Nina Goršič, Breda Mihelič, Sabina Mujkič, Matej Nikšič, Biba Tominc

Kontaktna oseba na UIRS

Matej Nikšič, matej.niksic@uirsi.si

.....
Matej Nikšič
Urbanistični inštitut Republike Slovenije,
Ljubljana
E-pošta: matej.niksic@uirsi.si

